

- **În perioada 5-6 septembrie 2017**, a avut loc la Cluj-Napoca prima **conferință** a rețelei românești de migrație, RoMig. Conferința a fost organizată de către Rețeaua Română de Migrație ([RoMig](#)), Facultatea de Științe Politice a Universității Babeș-Bolyai, Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN), Institutul pentru Studiarea Calității Vieții și Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”, Iași. Titlul conferinței a fost ***Migrația dinspre și către România. Cercetare, politici și practici***. Conferința a reunit cercetători din România și străinătate. Invitatul special al conferinței a fost profesorul Oded Stark, unul dintre cei mai cunoscuți economiști ai migrației, autor și promotor al unora dintre cele mai importante perspective asupra migrației economice contemporane, anume noua economie a migrației muncii (Nelm) și conceptul de *deprivare relativă*.
- **În perioada 6 - 9 septembrie 2017**, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au participat la o **vizită de lucru** la Universitatea din Manchester organizată în cadrul proiectului MigRom. Evenimentul a fost organizat de partenerul coordonator al proiectului și a avut ca scop discutarea planului de diseminare și valorizare a rezultatelor cercetării și după închiderea proiectului. Departamentul de Arte, Limbi și Culturi (School of Arts, Languages, and Cultures) implementează un nou proiect intitulat [Manchester Multilingual](#) care continuă moștenirea cercetării cu privire la incluziunea migranților și analiza modurilor de management a diversității. Pe data de **7 septembrie** a avut loc prelegerea publică „Era post-multiculturală? Politici de diversitate locală și oficialități publice moderne” [A post-multicultural era? Local diversity policies and modern public officials] susținută de dr. [Maria Schiller](#) de la Institutul „Max Planck” pentru Studiarea Diversității Religioase și Etnice din Göttingen, Germania. Prezentarea a fost urmată de o sesiune de discuții pe tema analizei comparate a experiențelor diferitelor orașe care au dezvoltat departamente pentru diversitate în structurile administrațiilor locale. În perioada 8-9 septembrie cercetătorii ISPMN au participat la o serie de întâlniri cu echipa proiectelor MigRom și *Manchester Multilingual* pentru a discuta aspectele comune ale proiectelor și valorizarea pe termen lung a rezultatelor cercetării MigRom.
- **În perioada 6-11 septembrie 2017**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința Social Sciences in the Balkans** organizată la Constanța de Universitatea Ovidius, Universitatea Sakarya și Universitatea Gazi, din Turcia. Adriana Cupcea a participat cu **prezentarea Politică statului protector Turcia în Balcani și comunitatea musulmană din Dobrogea**, în care a analizat efectele traiectoriei politicii turce, de stat protector, în cazul particular al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea, în perioada post-1990. Lucrarea a demonstrat felul în care Turcia, ca protector statal, și instituțiile ei reprezintă factorii de revigorare pentru comunitățile istorice de turci și tătari din Dobrogea.

- În perioada 7-11 septembrie 2017, [Peti Lehel](#) și [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetători ISPMN) au participat la conferința **Language, Individual & Society. 11th International Conference** [Limbă, individ și societate. Cea de-a XI-a Conferință Internațională] din Elenite (Bulgaria), organizată de Academia de Științe a Bulgariei, Uniunea Savanților din Bulgaria, Fundația pentru Știință și Educație (Bulgaria), New Education Foundation (Polonia), Universitatea WUZF (Bulgaria). Prezentarea lui [Peti Lehel](#) a fost intitulată *The changing contexts of language use at the Moldavian Csángós: migration, itilification tendencies and the reshaped Csángó identity* [Contextele de schimbare a utilizării limbii la ceangăii din Moldova: migrație, tendințe de italianizare și identitatea ceangăiască restructurată]. În prezentarea sa [Peti Lehel](#) a analizat procesele identitare în contextul migrației la ceangăii din Moldova: motivele care se află în backgroundul aspirațiilor de italianizare a ceangăilor, precum și noile procese de formare a identității în contextul migrației. Cercetătorul a prezentat cele mai importante contexte de expunere a identității ceangăiești.

- În perioada 18-19 septembrie 2017, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința internațională Subiectivitățile noi ale capitalismului global: Spiritualitate, dezvoltare personală și lumea muncii** [The New Subjectivities of Global Capitalism: Spirituality, Personal Development and the World of Work']. Conferința a fost organizată de Sorin Gog și Anca Simionca la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai. [László Fosztó](#) a participat cu prezentarea *Transformările socio-economice postsocialiste și expansiunea pentecostalismului în rândul romilor din România. Studiu de caz din Transilvania* [Postsocialist socio-economic transformations and the expansion of Pentecostalism among Roma in Romania. A case study from Transylvania] și a fost moderatorul unei secțiuni tematice.

Programul conferinței îl puteți vedea [aici](#).

- **Sâmbătă, 23 septembrie 2017**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere** în cadrul festivalului **Erdélyi Táncháztalálkozó** [Întâlnirea Caselor de Dansuri populare ('Táncház') din Transilvania] din Odorheiu Secuiesc cu titlul *Istoria Casei de Dansuri populare ('Táncház') din Cluj prin prisma aniversării a patruzeci de ani de activitate*. El a vorbit despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, prezentând noua sa cercetare cu privire la istoria ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania.

Vezi [aici](#) și [aici](#) mai multe detalii despre eveniment.

- În luna septembrie 2017, a apărut noul număr al **revistei** *Historia Universitatis Iassiensis* (vol. VII/2016), editată în cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași, ce abordează teme legate de istoria educației și istorie universitară. În cadrul acestui număr, [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a publicat studiul **Propagandă politică și mentorat la Universitatea din Cernăuți în perioada interbelică**. Pornind de la cadrul politic și structurile relaționale din cadrul universității bucovinene, textul analizează opțiunile de mentorat ale studenților naționaliști și particularitățile propagandei de extremă dreaptă proliferate de universitarii Traian Brăileanu și Dragoș Protopopescu. Pe lângă influența exercitată de mentori, studiul punctează și contextul mai larg al radicalizării tineretului studentesc, într-un stat incapabil să racordeze politicile educaționale la configurația și așteptările societății din România interbelică.

Revista poate fi consultată [aici](#).

- În luna septembrie 2017, a apărut volumul [Granițe deschise, culturi eliberate: Migrația romilor din România în Europa de West](#) [Open Borders, Unlocked Cultures: Romanian Roma Migrants in Western Europe] la editura Routledge în seria *Advances in Sociology*. Volumul este coordonat de Yaron Matras și Daniele Viktor Leggio, capitolele având ca autori membrii echipelor cercetare MigRom din instituțiile partenere (Henriette Asséo, Giuseppe Beluschi-Fabeni, Grégoire Cousin, Juan F. Gamella, Elisabeth Gómez Oehler, Yaron Matras, Vasile Muntean, Daniele Viktor Leggio, Petre Petcuț, Leonardo Piasere, Stefania Pontrandolfo). Echipa ISPMN ([Stefánia Toma](#), Cătălina Tesăr și [László Fosztó](#)) a contribuit la volum cu un capitol intitulat **Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe de migrare, rețele și remiteri** [Romanian Roma at Home: Mobility Patterns, Migration Experiences, Networks, and Remittances].

- Luni, 2 octombrie 2017, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat în studioul TVR Cluj regional în cadrul emisiunii **Transilvania Policromă**. Cu ocazia începutului anului academic 2017-2018, tema emisiunii a fost axată pe problemele și oportunitățile în educația minorităților în sistemul universitar din România. Împreună cu profesorul Gheorghe Sarău (prin legătură telefonică) [László Fosztó](#) a participat la o discuție despre locurile speciale rezervate studenților romi (affirmative action).

Puteți viziona emisiunea [aici](#).

- În perioada 2-6 octombrie 2017, a avut loc la Cluj **workshop-ul academic** organizat de către Universitatea din Bochum, Germania și Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Politice și ale Comunicării. ISPMN a fost coorganizator al acestui workshop. La workshop au participat studenți, cadre didactice și cercetători din Bochum și Cluj. Scopul workshop-ului a fost de a familiariza studenții din Germania cu cercetarea migrației din România și a familiariza cercetătorii și studenții din România cu temele noi ale cercetării migrației în Germania, în special în zona Renaniei de Nord-Westfalia. În cadrul workshop-ului, [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN) a susținut **prelegerea** „Efecte sociale și economice ale migrației. O perspectivă a țării de origine”, în care a prezentat principalele efecte ale migrației în România.

- **În perioada 3-5 octombrie 2017**, a avut loc la Cluj-Napoca un **workshop de cercetare și vizită de studiu** organizate de către Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației din cadrul FSPAC a UBB, în colaborare cu Universitatea Ruhr din Bochum, Germania. Scopul evenimentului a fost de a facilita cooperarea și dialogul critic despre migrația din și în România, centrate pe condițiile de muncă ale migranților, experiențe de muncă, rolul organizațiilor și al sindicatelor. În cadrul evenimentului, [Toma Stefánia](#) și [Fosztó László](#) (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea cu titlul „Cleavages, Social distance, and the effect of migration on the communities of origin” [Clivaje, distanță socială și efectul migrației în comunitățile de origine]. Prezentarea se bazează pe rezultatele proiectului internațional de cercetare [MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor](#) [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7] în cadrul căruia cercetătorii ISPMN au avut rolul de a cerceta contextul local al migrației romilor din România și efectul migrației în comunitățile de origine. Acest articol argumentează - comparând două localități rurale din Transilvania - că tipul relațiilor sociale și interetnice dintre diferite grupuri locale (distanța socială) definesc pattern-ul migrației (de ex. tipul rețelelor sociale mobilizate în procesul migrației), iar acesta, la rândul lui, influențează modul în care remitențele sunt utilizate în comunitățile locale, respectiv modul în care efectele migrației sunt interpretate de către localnici.

Programul evenimentului poate fi consultat [aici](#).

Vedeți mai multe pe pagina [FB](#).

- **În perioada 4-6 octombrie 2017**, a avut loc la Constanța **Simpozionul Internațional Relațiile România-Turcia: Trecut și prezent**, organizat de Centrul de Cercetare *Atatürk* din Ankara și Universitatea *Ovidius*, Constanța. Simpozionul a avut ca scop reunirea tuturor cercetărilor care au abordat până în acest moment relațiile istorice, economice, sociale și culturale dintre cele două state, stabilirea stadiului actual al cercetărilor și, în același timp, intensificarea acestei arii de cercetare pe viitor. Din partea ISPMN a participat [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN), cu prezentarea *O perspectivă comparativă a imaginii turcului în manualele de istorie din România și Bosnia Herțegovina*.
- **Miercuri, 11 octombrie 2017**, în cadrul **seminarului de cercetare DICE-Roma**, [Fosztó László](#) și [Toma Stefánia](#) (cercetători ISPMN) au prezentat un articol în curs de redactare cu titlul *Roma within obstructing and transformative spaces: Migration process and social distance in ethnically mixed localities in Romania*. Articolul se bazează pe rezultatele **proiectului internațional** de cercetare [MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor](#) [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7].
- **Vineri, 13 octombrie 2017**, ISPMN a primit **vizita** unui grup de masteranzi și doctoranzi din cadrul Zentrum für Antisemitismusforschung der TU Berlin (Centrul pentru Studiarea Antisemitismului din Berlin), însoțiți de directoarea centrului, prof. dr. Stefanie Schüler-Springorum și profesorul asociat dr. Uffa Jensen. Tinerii cercetători au fost interesați de situația minorităților din România, cu accent pe istoricul comunității evreiești, dar și de paradigmele recente de cercetare asupra minorităților etnice. În cadrul dezbaterilor, președintele ISPMN [Horváth István](#) a prezentat structura, evoluția și obiectivele institutului, iar [Fosztó László](#) (cercetător ISPMN) a făcut o trecere în revistă a abordărilor teoretice și a conceptelor legate de studiul minorităților etnice. În legătură cu problematica Holocaustului, a istoriei și a formelor de manifestare a antisemitismului în România, au fost susținute prezentări de către [Gidó Attila](#) (cercetător ISPMN) și [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN). La final, vizitatorii au consultat colecțiile și publicațiile [Editurii ISPMN](#), prezentate de către [Bokor Zsuzsa](#) (cercetător ISPMN).

- În perioada 13 - 21 octombrie 2017, s-a desfășurat la Cluj-Napoca *Festivalul Zilele Tranzit, 20 de ani de Casa Tranzit*. [László Fosztó](#) și [Gyula Kozák](#) (cercetători ISPMN) au participat ca invitați la discuțiile organizate cu prilejul aniversării. [László Fosztó](#) a fost moderator al discuției *Cine-i păcăliciul? Masă rotundă despre excluziunea socială* (14 octombrie) având ca invitați: Rostás Péter István, Cristina Raț, Matei Robert, Marius Tabacu și Vincze Enikő. [Gyula Kozák](#) a fost moderatorul mesei rotunde despre *Interculturalitate aplicată. Program educațional pentru copii în Casa Tranzit* (19 octombrie) participanți: Bak Márta, Bradu Alina, Eckstein-Kovács Ráhel, Harbula Hajnalka, Magyar Noémi, Molnár Anna, Schneider Bence, Schneider Lőnhárt Csenge, Sinkó Ferenc, Tala Florin și Vitz Tünde. [László Fosztó](#) a mai participat la două discuții despre *Potențialul de libertate al societății românești* (18 octombrie) moderator Molnár Péter și *Reconversia Casei Tranzit. Ce viitor au proiectele comunitare?* (20 octombrie), moderată de Viorel Anăstăsoaie.

Mai multe detalii despre eveniment vedeți [aici](#) și pe pagina de [FB](#).

- **Vineri, 20 octombrie 2017**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere** cu titlul „*A megírt multság...*” *Az erdélyi táncházak eszmetörténete* („Petrecere descrisă...” Istoriei ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania) la conferința „*Néprajzi kutatástörténeti örökség Erdélyben*” [Patrimoniul de cercetări etnografice din Transilvania] organizată la Facultatea de Litere din Cluj-Napoca de către Institutul de Etnografie și Antropologie Maghiară UBB, Asociația Etnografică „Krizsa János”, Comitetul Academic Maghiar din Cluj și Secția de Litere, lingvistică, filozofie și istorie a Societății Muzeului Ardelean.

Mai multe detalii puteți vedea [aici](#) și pe pagina de [FB](#).

Mișcarea de tip revival a Caselor de dans popular ('Táncház') din mediul urban poate fi considerată una din cele mai importante mișcări din ultimele decenii, care în 2017 va împlini patruzeci de ani de la înființare și putem afirma că - din perspectiva contextului socio-cultural al maghiarilor din Transilvania - a avut un impact mare. În ultimii ani au apărut mai multe scrieri, volume în mare parte retrospective care tratau parțial sau din punct de vedere local această tematică. Dar din perspectiva etnocoreologiei și etnografiei această cercetare va fi o nișă, în sens mai larg al literaturii științelor sociale, care printr-o evaluare sistematică și critică, printr-o analiză a științelor sociale a acestor patruzeci de ani ar trata istoria ideilor, funcționarea, impactul socio-cultural al acestei fenomen, numit 'Táncház'.

- **Vineri, 20 octombrie 2017**, la sediul ISPMN, a avut loc **Seminarul ISPMN** intitulat **Artele vizuale și minoritățile naționale în arhivele CNSAS**. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Fundația „Jakabffy Elemér”, organizatorii din partea ISPMN fiind Kiss Ágnes și [Gidó Attila](#) (cercetători). Punctul de pornire al discuției l-a constituit studiul Mădălinei Brașoveanu: *Gânduri pentru o expoziție documentară: urme ale rețelei artistice Oradea - Târgu Mureș - Sfântu Gheorghe în Arhiva fostei Securități* care a fost publicat în [Caietele CNSAS](#), 2014/2, 85-166. Traducerea în limba maghiară a textului a apărut în *Magyar Kisebbség* 2017/1-2, 56-146, revistă publicată de Fundația „Jakabffy Elemér”. La eveniment a participat autorea studiului, Mădălina Brașoveanu, doctorandă la Universitatea de Arte București, care pe lângă cercetarea efectuată a prezentat și un bogat material vizual legat de subiect. Referenții invitați au fost prof. univ. dr. Ruxandra Demetrescu (Universitatea de Arte București) și conf. univ. dr. Könczei Csilla (UBB, Institutul de Antropologie și Etnografie). Moderatorul evenimentului a fost [Kiss Ágnes](#) (cercetător ISPMN).

- În perioada 24-25 octombrie 2017, [Toma Stefánia](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au participat la **Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari** cu tema generică „Modernități” în colaborare cu Universitatea Reformată „Károli Gáspár” de la Budapesta. Cercetătorii ISPMN au susținut o **prelegere** plenară cu titlul *Migranții reveniți acasă și vecinii lor: migrația roma, distanța socială și dezvoltare locală* [Hazatérók és szomszédok: Roma migráció, társadalmi távolság és helyi fejlődés] în cadrul unei secțiuni tematice convocate de Judit Durst (University College London) cu tematica *Modernități alternative, mobilitate transnațională și efectul ei în localități defavorizate* [Alternatív modernítások, transznacionális mobilitás és hatásuk a hátrányos helyzetű településekre]. În cadrul aceluiași panel au mai prezentat Attila Melegh (de la Institutul Maghiar de Cercetare Demografică) și Mónika Váradi având pe Krisztina Németh coautor (ambii de la Centrul de Studii Economice și Regionale al Academiei de Științe Ungare). Prezentările și discuțiile din cadrul secțiunii au abordat aspecte legate de efectele migrației din regiuni și localități relativ defavorizate din Ungaria și România și potențialul de intervenție a politicilor publice de a remedia aceste efecte.

Mai multe detalii vedeți [aici](#) și pe pagina de [FB](#).

- **Luni, 30 octombrie 2017**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a fost invitat la redacția Radio România Cluj în cadrul [emisiunii în limba maghiară Terasa de pe acoperiș](#) [Tetőterasz], redactor Rostás Péter István. Tema generală a discuției a fost Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari despre modernitățile plurale și detaliile proiectului MigRom recent finalizat în cadrul ISPMN.

- În luna octombrie 2017, a apărut **articolul** intitulat ***A pünkösddizmusra való áttérés okai és funkciói egy moldvai roma közösségben*** [Motivele și funcțiile trecerii la religia penticostală într-o comunitate de romi din Moldova] în revista de peer review *Ethnographia* (128/ 3, 485-509). În articolul semnat de Peti Lehel (cercetător ISPMN), sunt analizate rezultatele unei cercetări de teren într-o comunitate penticostală de etnie romă din Moldova. Bazându-se pe observații etnologice și povestiri de convertire, autorul interpretează motivele și funcțiile convertirii la religia penticostală ale comunității. Mijloacele de trai pentru această comunitate sunt limitate la cerșitul în țările occidentale și nordice. Autorul explorează impactul convertirii asupra modului de viață, a relațiilor cu comunitatea locală de etnie română, precum și asupra tehnicilor de rezolvare a conflictelor prin căi magice/religioase (de exemplu exorcizare, prorocie etc.)

- În luna octombrie 2017, a apărut **articolul** semnat de [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) cu titlul ***Ethnicity in a Moldavian Csángó Settlement. Minority Identity as a Hybrid-Identity*** [Etnicitate într-un sat de ceangăi din Moldova. Identitatea minoritară ca identitate hibridă] în **volumul** *Marginalised and Endangered Worldviews. Comparative Studies on Contemporary Eurasia, India and South America* [Perspective marginalizate și pe cale de dispariție. Studii comparative în Eurasia, India și America de Sud contemporană] editat de Guzy Lidia-Kapaló James la LIT Verlag, Münster, 2017 (p. 117-136). Articolul analizează procesele de etnicizare ale unui sat de ceangăi din Moldova, Valea Seacă (Bogdánfalva) punând un accent deosebit pe importanța utilizării limbii în modelarea etnicității. Autorul se concentrează pe importanța conținuturilor de etnicitate în folosirea limbii și pe atitudinile față de limbă în contextul procesului de modernizare masivă. Pe parcursul analizei autorul încearcă să dezvăluie structura etnicității ceangăilor stigmatizați constant din cauza limbii vorbite, a particularităților culturale, religioase, a poziției inferioare în structura socială, precum și a nivelului educațional scăzut față de cel al populației ortodoxe. Totodată, sunt analizate efectele pe care le are migrația asupra etnicității acestei populații.

- În luna octombrie 2017, la Editura ISPMN a apărut **volumul lui Hermann Gusztáv Mihály: *Cronici și documente controversate privind istoria secuilor. Fragmente și interpretări.***

Volumul prezintă o serie de surse referitoare la istoria secuilor. Documentele sunt interesante nu fiindcă ajută la elucidarea anumitor aspecte importante ale istoriei secuilor, ci deoarece toate sunt falsuri, folosite în diverse perioade ale istoriei la legitimarea anumitor pretenții „pe baze istorice”. Mai târziu (în anumite cazuri chiar și în zilele noastre) aceste texte au fost folosite de istorici români și maghiari în argumentațiile - uneori chiar contradictorii - ale propriilor teorii. În fiecare caz, autorul ne oferă o prezentare critică, istorică, atât a documentelor, cât și a modului în care ele au fost receptate, interpretate de-a lungul secolelor.

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.